

Jednoduchosť

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Barbora Galbavá	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2024)	Barbora Galbavá

O knihe

Zovšeobecnená jednoduchosť. Jednoduchosť tvorby, či jednoduchosť v ľuďoch. Zvláštne, ako môže mať jedno slovo rôzne významy. Aké relatívne je všetko, čo si ním človek interpretuje. Ako sa líši jeho citové zafarbenie v závislosti od kontextu. Ako môže byť pozitívnou i negatívnou vlastnosťou zároveň. Vraví sa, že v jednoduchosti je krása. Či ju nájdete i v tejto zbierke, však nechám na Vás.

Ďakujem každému, kto sa rozhodne venovať jej aspoň odrobinku svojho času a ešte viac všetkým, ktorí ju zhltnú jedným duchom... pardon... dychom.

Zostáva mi len dúfať, že si v nej jednoducho nájdete to svoje.

Obsah

Jednoduchosť.....	1
O knihe.....	2
Ako?.....	4
Básňoveda.....	5
Čajové vrecúško.....	6
Dojmy.....	7
Hluchoduchý.....	8
Hrabe ti.....	9
Hravá reč.....	10
Chýbanie.....	11
Knihomoľka.....	12
Krabica.....	13
Lajdák.....	14
Ľudoví liečitelia.....	15
Matrioška.....	16
Mrhanie potenciálom.....	17
Netvor a víla.....	18
Nezhoda.....	19
Opilec.....	20
Osud vs. vôľa.....	22
Párová terapia.....	23
Polnočný Hollywood.....	25
Prerieknuté.....	26
Rovní a rovnejší.....	27
Sústredenie.....	28
Takí istí.....	29
Uhly pohľadu.....	30
Vetroplach.....	31
Zabudnuté.....	32
Zdochlinári.....	33
Zen.....	34
Zhýralci.....	35

Ako?

Ako písať o radosti básne?

Zmizol filter. Prečo všetko krásne

zlomyselne vytláčajú obrazy

podrazu? A dobrú vieru prekazí

pochybnosť. Nečisté udalosti

vpálili mi pečať minulosti.

V každej bunke pestujú si obavu,

že si zo mňa budú ťukať na hlavu

väčšmi, než si na ňu ťukám sama.

Kiež v nej bola miesto mozgu slama.

Básňoveda

Rozpýchli sa mi písmená,
tmolia sa kade – tade.
Vraj na ne hádzem bremená
najťažšie, čo mám v sklade.

Žením sa cestou – necestou,
naháňam, zliepam v mysli,
prekutrem miesto za miestom,
nálezné nevyčíslim
všetkými interpunkčnými
prvkami abecedy.
Puzzle ukryté v písmenách
tvoria základ básňovedy.

Čajové vrecúško

V čajovom vrecúšku
ovocie na mušku
vzalo si sušené byliny.
Vraj chutia ani piliny.

Odpoveď neprišla.
Byliny sa pýšia
skutkami miesto rečí.
Či sa nimi čosi lieči?

Konflikt rozsúdila
sudkyňa, vriaca voda.
Byť čajom vo vrecúšku
je o dohodách.

Dojmy

Občas mám dojem, že dojmy

tvoria svet nepokojný.

Občas zápasím v duchu

s koordináciou sluchu

a oka. Vstupy nesedia.

Po tulivakoch lebedia.

Občas si striedam zmysly

s nezmyslami. Závislí

na preludoch sa stali

kdejakí páni, králi.

Občas som radšej ticho.

Aby ma nepristihli.

Myslením v spoločnosti

mnohí už tlaky dvihli.

A radšej kopa sena,

než v každej ihlu hľadať,

stalo sa krédom tých, čo

unavilo ich padať

do každej jednej jamy

v kľukatej poľnej ceste.

Už nie sú medzi nami.

Hoc na rovnakom mieste.

Hluchoduchý

Ilúzie s medom na jazyku
lámu priečky na novom rebríku.
Milým slovom chcel si pomôcť k pokoju,
skutok zaostáva. Vraj ju za svoju
považuje bez súcitu, bez vnemu.
Úhybné manévry skúša. Za nemú
menil by ju zfleku. Ruky mávnutím.
Hluchoduchý komentuje zívnutím,
že nežiadal nikdy od nikoho
partnerstvo, oporu ani pomoc.

Miluje svoj vlastný, malý svet.
Vypĺňa ho sám. Viac miesta niet.

Hrabe ti

Podozrenie hreje si ťa
na indukčnom sporáku,
snažíš sa nereagovať,
celé ho mať na háku.

Nenápadne pobrnkáva
na citlivé struny,
pod kožu sa zabodáva
ani zúbky kuny.

Poťahuje ustavične
za tie správne nitky.

Presviedča, že pouličných
svetiel výdobytky
taktiež stoja na krvavej obeti.

Ani si sa nenazdal
a hrabe ti.

Hravá reč

Vlhčenou handričkou

vedomie pochová.

Vyslobodí z hrobu,

zakope ho znova.

Recykluje.

Zopakuje pospiatky.

Prispôsobí.

Pozamieňa výpadky.

Podomýšľa všetky prázdne miesta.

Netušiac, že maže krásne gestá.

Búra s námahou stavané základy.

Evu ženie v cudzie rajské záhrady.

Chýbanie

Program hlási neprítomný komponent.

Z diskusie vyparil sa oponent.

Morom lode kľžu. Zmizla kotva.

Vtip pointu stratil. A ty sotva

registruješ sen na mihalnici.

Čipku smiechu zarytú v zrenici.

Absenciu logiky. Hrot drzosti

čo nás zavše na sklonku dňa nazlostí.

Všetko skončí. Bodku v karameli

opäť uzriem. Ved' mi patrí celý.

Knihomol'ka

Stratila sa v papierovom svete.

Písmenami blúdi.

Vetou k vete.

Od rána až k noci,

nocou k ránu.

Oči ani panda.

Ďalšiu stranu

hladná predstavivosť lačne hlce.

Tvrdia, vraj sa jej to v hlave moce.

K šialenstvu si otvorila bránu.

Neverili v rozum.

Bielu vranu

stvorili z nej.

Priečila sa chápaniu.

Darmo. Rozumeli iba krákanu.

Uletela pred ich mysl'ou hluchou

k pochopeniu. S knihou pod pazuchou.

Krabica

Špendlíkom bodnutý

hlboko do boku

nevysloveným slovom.

Preoblečený

by oku lahodil.

Topánky sťa s olovom

obuté, oblek navlečený.

A jak v hre na slepú babu

pootáčali ho a navraveli mu,

že svrbí ho, kde škriabu.

Vypláchli dutinu lebečnú

záhradnou hadicou,

ego vyniesli k výšinám,

pripichli ihlicou

dohora, ani účes gejše.

Figúrka s mejkapom pod šticou

videla ich striedať masky

a pobehovať s krabicou.

Lovili ho do vysnívanej

predstavy dokonalosti.

Človeka unaví

živoriť v bezpráví.

Rozdriapal ju v zúrivosti.

Lajdák

Presviedčal, že ľúbi

Ju. Či azda seba?

S vážnou tvárou hlásil,

že sa všetko vstrebá.

Slová boli krásne,

v činoch viazol opak.

Pohodlie si cenil.

Pózu – mŕtvy chrobák.

Po povrchu kľúčom

škriabal. Vraj to stačí.

Diamant však lacný

prístup neprepáči.

Kochať sa chcel jasom,

brúsiť sa mu prieči.

Oháňal sa lasom

upleteným z rečí.

Planétku ním nelapí.

Nevykloní z dráhy.

Neukotví k prístavu.

Nerozbije váhy.

Niet úspechu bez úsilia. V diaľnicu

darmo mieri chytiť aspoň družicu.

Ľudoví liečitelia

Skydlo sa vrece z pece,

uderilo si plece.

Kým bandáž vytvárali,

maróda natierali,

pchali mu medicínu,

hádali komu vinu

prišijú za krivdu veľikú,

vzal ho báči na blatníku

starej hrdzavej babety.

Dedinou sa šíria klebety:

„U pekárov liečia grule

dvoma fľaškami marhule.“

Matrioška

V duši tuším tuš.

Kušuj duša! Čuš!

Dumu nepotúž!

Popretieraj rúž

na zmachlenej tvári matriošky.

Ukry pomyslenia do ponožky,

pozahrabávaj ich v kvetináči.

Načo rozum?

Tu je dost' sa páčiť.

Mrhanie potenciálom

Ahoj!

Veríš v precitnutie?

Neboj, sekta ani hnutie

neláka ťa vo svoje rady.

Kým však skúšaš všetky pády

a skloňuješ premenlivosť,

v chameleóna zúrivosť

vidím mieriť

v snahe meniť.

Ustáliť mu farbu.

Ohrozuješ výnimočnosť.

Nerozumieš? Hanbu

pociťovať nutné nie je.

Ďaleko od priemeru

nachádzaš sa. To, čo vrie, skús

nasmerovať k zámeru.

Netvor a víla

Víliu hlávku kvári nočná mora,

zahorela láskou pre netvora.

Videla v ňom, čo nosila v sebe.

Neplakala na vlastnom pohrebe.

Prehltol ju s topánkami, s prachom.

Tvrdil, z lásky nad ňou vládne strachom.

Uverila. Odzvonilo Zvonilke.

Prebudila sa v zvädnutej kamilke.

Odvtedy beštiám vyhýba sa,

kým vlastné neskrotí.

Hmla belasá

zastrela jej unavené viečka.

Beztak na ňu striehnu. Po srdiečkach.

Nezhoda

Zaparkovala náhoda
v podzemnom parkovisku.
S osudom vzájomná dohoda
držala jej pažu v stisku.

Kým si do chrbta v svornosti
vrážali čepele,
nezhoda v spokojnom úškrne
bookuje kúpele.

Opilec

Lútosť topí pohárikom,

korbeľom i fľašou.

Oplakáva staré časy.

V nových „houno našol“.

Pristarý vraj na nápravu,

pristarý i na život.

Čaká kmotru a ak príde

otočí ju – domov chod'!

Netúži on po návšteve

v jej studenej kobke,

netúži však ani zostať

tu, vo svojej hrobke.

A vesmír sa v spánok ťuká

-ani z voza, ani na voz.

Čo mu toho naponúkal,

a on? Netrafi si na nos.

Opíja sa, v kresle sedí,

cez skrivené pery cedí

tekutinu, čo vždy rada

mení ľudí na hovädá.

Podlaha s ním flirtuje.
Skleným zrakom filtruje
čo mu zase pokoj ruší.
Slovo nezablúdi v uši.

Vraj už sa mu neoplatí
hľadať šťastie.
Kamaráti,
niet pomoci, kde niet rady.
S opilcom sú márne zvady.

Nechajme ho. Snád' raz príde
k tomu, čo ho neobíde.
Zistí, že si bránil sám
v šťastí. Všetko bol len klam.

Osud vs. vôľa

Vzala som život
do vlastných rúk.

Zrazu,
opäť mi ním kmášu.
Som na bode mrazu.

Skúšam ho ohriať ohňom,
ortuť do výšok pohnať,
hranicu vystlať brvnom,
stopiť ho aspoň o piadť.

Pevne však osud drží,
čo mýlim si za svoje.
Nedbá on, že kynozí
ideály. Postoje.

Ťaháme sa oň teda,
trháme si ho z ruky.
S vlastnou vôľou sa strieda
odsýpanie antuky.
Čosi nám po nej uteká.
Vždy to doženie človeka.

Párová terapia

Ona: „Máš ma?“

On: „Mám ťa.“

Ona: „Rád ma máš?“

On: „Rád ťa mám.“

Ona: „A ak ma nemáš?“

On: „Máš ty mňa.“

Ona: „Mám ja teba?“

On: „Máme sa.“

Ona: „Ale zároveň sa nemáme.“

On: „Ale sa máme, čo?“

Ona: „Neviem.“

On: „Nevieš?“

Ona: „Neviem.“

On: „Čo nevieš?“

Ona: „No, či sa máme.“

On: „Podľa mňa hej.“

Ona: „Čo hej?“

On: „Že sa máme aj keď sa nemáme.“

Ona: „A občas sa nemáme aj keď sa máme.“

On: „To je život.“

Ona: „To je vzťah.“

On: „Zvláštne.“

Ona: „Život je zvláštny.“

On: „Vzťahy sú zvláštne.“

On: „A čo sa teda?“

Ona: „Nemáme mat’.“

On: „Čo iné sa teda máme?“

Ona: „Lúbit’.“

Polnočný Hollywood

V popole dňa žaluje sa
brechot. Plameň nebies klesá.

Tma sa plazí za vrchy,
kryje hviezdne vrtochy
polnočného Hollywoodu.
Sopečným sklom proti prúdu
dôb škrabkajú „úspechy“.

Nedostatok útechy
ženie ľudstvo v preteky
o pozornosť. Náreky
rozhýčkaných ľútostí budia.

Akí osamelí ľudia!
Nablýskané drahokamy.
Sebastrednosť pod palmami
skalila im zraky.

Predsa chcú byť takí!

Prerieknuté

Púpavové želania
ševelia si stromy.
Z kontroly sa vymania
zbrklo slová-„Čo my?“

Vystrelenú otázku
v ľaku ruka kryje,
prekvapené zdesenie
z tváre neumyje
ani zahováranie.
Smiešne bl'abotanie
pokúša sa maskovať
prerieknuté prianie.

V tvári žiari rumenec.
Zmiznúť sa mi žiada,
kým sa začne otázok
celá kanonáda.

Rovní a rovnejší

Saharský piesok vo vlasoch,
oranžové nebo za chrbtom,
anjeli nad hlavami
s nohami rozhojdanými
v pokojnom šere podvečera.

Všetko je rovnaké,
nič nie je isté.

A predsa sme si rovní,
hoc niektorí sme si rovnejší.

Sústredenie

Po mŕtvych stromoch píše

bytosť vody ďalšie kliše

strapatým vtáčím perom.

Sústredenie pod pranierom

hundre túžbou po slobode.

Kiež hus koplá živej vode!

Beztak iba hlavou kníše.

Zdrhlo.

Dnes nič nenapíšem.

Takí istí

Očakávaní sa stretli
na piknikovej deke.
A hneď za dlane vzali sa
krokom po úzkej štreke.

Sadli si na peň.
Vzájomne
hľadiac v druhého. Skromne
túžby a sny si zverili
dve srdcia nepokojné.

Odrazu vrava ustala.
Štebocú drozdy v listí.
Sedia tam podnes – bezmála.
Nesmelí. Takí istí.

Uhly pohľadu

Pud sebazáchovy veľí

-ľúb iných a si v keli.

I Judáš bozkom zradil.

A predsa máme radi.

V neutrálnych sa hráme.

Nad vecou ostávame.

Meníme uhly pohľadu,

kým ktosi zomrie od hladu.

Vetroplach

Vzácne je, čo chýba.

Očami uhýba

nahej prítomnosti.

Len čo ho pohostí,

ide ďalej.

Do nestálej

duše divý víchor duje.

A hoc baží

po ňom, snaží

sa, k sebe ho neprikuje.

Bez koreňov, bosý,

v lícach rannej rosy

lesk a vlasy kaderníkov strach.

Ludu vrelych členkov

voľnosť je milenkou.

O večnosti spieva vetroplach.

Zabudnuté

Buchnát do rany?

Zabudnuté.

Niagara z očí?

Sľuby duté,

avšak od správneho interpreta?

Zabudnuté do ďalšieho leta.

Energiu z presviedčania ohluchnutých uší
do komína vypustili. Interpret ňou suší,
údi činy s prepadnutou expiračnou dobou.
Zabudnuté. Premlčané. Prichytené skobou.

Zbytočný je každý jeden vyrieknutý fakt,
ak interpret opomenie láskavosť i takt
voči istým ľudským komunitám.

Ruka v cudzom vrečku, jazyk kmitá.

Zabudnuté. Predsa vraví správne.

To, čo počuť chceme. No a hlavne
ukáže nám, kto viac nie je človekom.

Vloží v mozgy napadnuté odmäkom
imaginárneho nepriateľa.

On víťazí. Vy strácate veľa.

O mesiac zas vaše hlavy duté
zopakujú – všetko zabudnuté!

Zdochlinári

Hľadám miesto hojace rany

s dôverou, bez výplaty.

Oázu. Bezpečné prístavy

pútnikom doudieraným.

Opäť chcem bežať po trávniku,

myšlienky neistiť vôdkami.

Kdesi naskočiť do rýchliku,

nechať sa viezť v kraj neznámy.

Už sa mi ale odnechcelo

utekať k búrke od domu.

Zavetriť radosť nenávidia

-zdochlinári. Čakaj pohromu.

Len útočisko. Pochopenie nájsť.

Hromobitie v tieni

zatlačí mi však k sebe pery,

dotiahne uzávery.

Prečkávam teda nečasy,

pretrpím živlov besy.

Jedine pokoj ma spasí.

A smrť ma opäť vzkriesi.

Zen

Pätami v hline
sme. Všetko plynie.
Irelevantne. V nás
tkvie schopnosť zmraziť
moment. Vyvolať
duchov minulých čias.

Bojové schémy,
ľúbostné scény,
oslavu. Rituál. Obetu.
Mnohí sa zídu.
Len nazrieť prídu.
Hop! Bránu nájdú zavretú.

Časti srdca uzamknutých v lese
jedno bijúce neunesie,
hoc uvlieklo by horu.
Márne tam stojí,
hromží a zbrojí.
Len ak nájde pokoru,
pustia ho z lesa do záhrady.
V miesta, kde sídli Zen.
A vtedy každý, bez výhrady,
prebudí sa v živý sen.

Zhýralci

V bubnoch plechových odkvapov

šomre dážd'.

Chlapci na chlapov

hrajú sa, bez správania muža.

V kaluži rozdupaná ruža

ozdobila odraz ulice.

Odtlačkom rúžu na líce

nechajú si kresliť znamenie.

Vždy iné. Ani zjavenie

nadránom miznú. Ľahkovážne.

A ak im azda zavše zažne,

že pri smetiakoch, v kartóne,

mokne im láska, v paplónne

zakutru sa až po uši.

Kým ona vonku netuší

aká je vzácna. Čaká.

Pokiaľ nevyschne mláka.